

Posudek na bakalářskou práci Veroniky Šmídlové Sociální práce s matkami malých dětí závislými na drogách

Vedoucí práce. doc. PhDr. Eva Křížová, Ph.D.

Oponent mgr. Eliška Hudcová, PhD

Práce Veroniky Šmídlové se zabývá drogovou závislostí u matek malých dětí a sociální prací s touto cílovou skupinou. Práce zpracovává odbornou literaturu a přináší kompilaci současných poznatků. Je celkem logicky a přehledně strukturována, i když některé pasáže se překrývají – např. terénní práce je popsána u prevence a již jí není věnována pozornost v kapitole zaměřené na sociální práci. V úvodní části studentka rozsáhle rozpracovává problematiku závislosti z různých pohledů, právní úpravu nakládání s ilegálními návykovými látkami a důsledky závislosti pro výkon rodičovské role. Ve třetí kapitole dostatečně popisuje mechanismy řešení situací ohrožených dětí v rodinách závislých rodičů. Až v závěrečné 4. kapitole se dostává k centrálnímu tématu. Namísto jistého vyvrcholení textu je však toto ústřední téma, k němuž mělo vše směřovat, zpracováno poměrně stručně a bez hlubší snahy o prozkoumání problematičnosti sociální práce s drogově závislými matkami. Poznámka o potřebnosti diskrétních forem časné a krátké intervence, jako je anonymní a internetové poradenství (s. 39), by se hodila právě do závěru.

Práce je tak spíše souborem poměrně dobře známých poznatků a její originální přínos je málo znatelný. Pozitivní je dobrý popis právních aspektů drogového jednání a také právní stránky řešení situace ohroženého dítěte a náhradní rodinné péče. Oceňuji fakt, že studentka čerpala z většího množství odborné literatury, včetně zahraničních zdrojů. Studentka v práci rovněž opakovaně a jasně deklaruje humanistické pochopení pro lidi v situaci nouze, jak je to typické pro současnou sociální práci. Velkou péčí věnuje užívání eticky korektních a nestigmatizujících výrazů.

Slabší stránkou je, jak jsem již výše zmínila, nevýrazné zakončení tématu, kdy studentka velmi kuse popisuje dva hlavní poskytovatele specializovaných sociálních služeb pro tuto cílovou skupinu. Jistým nedostatkem je málo systémové rozlišení mezi formami a druhy sociálních služeb; v textu jsou oba aspekty často smíšeny nebo je to vyřešeno dílčí poznámkou. Podobně ne zcela přesné je vymezení sekundární a terciární prevence ve 2.kapitole. Práce s literárními zdroji je velmi pečlivá, přesto tu a

tam chybí odkaz u určitého názoru, který autorka vydává jako názor obecně platný, nikoliv jako svůj. Hned v prvním odstavci na straně 11 říká, že na obecné úrovni se vede debata o tom, zda mají drogoví uživatelé nárok na péči od státu, ale neuvádí žádný zdroj, který by tu byl jistě na místě. Podobně by bylo dobré podpořit i některá tvrzení o negativních postojích společnosti k uživatelům drog např. výsledky českých výzkumů. Zkratkovitá je rovněž poznámka o distribuci drog skrze farmaceutický průmysl do šedesátých let minulého století. Také vnímat uživatele drog pouze ve vazbě k chudobě, nezaměstnanosti, bezdomovectví a kriminality je velmi úzké (obojí na s. 34). Co se týče rozpracování problematiky závislosti u žen, autorka se drží názoru, že jedním z důvodů jsou vysoké nároky kladené na současné ženy, Ale problém drogových závislostí vzniká patrně dříve, než se žena dostává do konfliktu mezi pracovními rodinnými a dalším životními rolemi.

Celkově má práce spíše kompilační charakter, málo jdoucí do hloubky či málo sledující nějaký nový a originální aspekt problematiky. Malým, ale zajímavým přínosem je seznam dokumentárních filmů k problematice drogové závislosti žen v příloze. Je trochu škoda, že v pasážích věnovaných ženské populaci nevyužila více poznatky z těchto filmů. Práce je psána jazykově správně, jen málokdy se objevují překlepy či neobratné formulace. Jeden poměrně významný zdroj, zmíněný na s. 49 (Preslová Metodický manuál práce OSPOD...) jsem nenašla v seznamu literatury. Seznam literatury by rovněž měl zahrnovat legislativu, k níž studentka v textu odkazuje.

Závěr:

Práce svým námětem, rozsahem, obsahem, úrovní zpracování a jazykovou kvalitou dostatečně splňuje požadavky kladené na bakalářské práce. Doporučuji práci k obhajobě s hodnocením C.

Otázka k obhajobě:

Zmiňujete jisté výhrady vůči tomu, že zákon pouze zplnomocňuje osoby laické veřejnosti k oznámení ohrožení dítěte a neukládá oznamovací povinnost. Můžete vysvětlit, co byste očekávala od změny zákona směrem k oznamovací povinnosti občanů? Jaké může být vysvětlení toho, že zákon tuto oznamovací povinnosti neukládá občanům, ale pouze profesionálům v kontaktu s dítětem?